SVEUČILIŠTE U RIJECI TEHNIČKI FAKULTET

Preddiplomski sveučilišni studij računarstva

Izborni projekt

Programiranje II

N-GRAMI SLOVA HRVATSKE WIKIPEDIJE

Mentor: prof.dr.sc Ivo Ipšić

Rijeka, veljača 2022.

Jan Šubarić 0069087527

Sadržaj:

1. UVOD	1
1.1 Uvod u problemski zadatak	1
2. RAZRADA PROBLEMA	2
2.1. Bash skripta	2
2.2. FUNKCIJA U C PROGRAMSKOM JEZIKU	
2.2.1 Programske knjižice i definiranje simboličkih konstanti	5
2.2.2 Main funkcija	
2.2.3 Definiranje struktura	6
2.2.4 Funkcija za čitanje iz datoteke	
2.2.5 Funkcija za ispis n-grama	7
2.2.6 Funkcija print_bigram_to_quintgram	8
2.3. Pokretanje programa	
2.4. REZULTATI PROGRAMA	12
3. ZAKLJUČAK	16
LITERATURA	17

1. UVOD

1.1 Uvod u problemski zadatak

Za izradu izbornog projekta, na trećoj akademskoj godini, odabrao sam kolegij Programiranje II s kojim sam se upoznao u drugom semestru prve akademske godine. Profesor dr.sc. Ivo Ipšić, voditelj kolegija Programiranje II, zadao mi je zadatak za izborni projekt. Zadatak za izborni projekt je pokrio cjelokupno gradivo kolegija Programiranje II, najviše područje vezano uz znakovne nizove. Osim gradiva s kolegija Programiranje II, zadatak je obuhvatio i pisanje bash skripte s kojom sam se upoznao unutar kolegija Operacijski sustavi. Naslov zadatka izbornog projekta je glasio "N-grami slova hrvatske Wikipedije". Unutar zadatka, tražilo se pisanje bash skripte za preuzimanje članaka s hrvatske Wikipedije te ih je bilo potrebno pretvoriti u text format. Profesor je objasnio da se prilikom pisanja bash skripte i pretvaranja html formata u text format mogu koristiti rani alati u operativnom sustavu Linux. Neki od tih alata su wget, curl, pandoc te razni parseri prilikom rada s html i xml zapisima. Glavni dio zadatka odnosio se na implementaciju funkcije unutar C programskog jezika. Trebalo je napisati funkciju koja će iz zapisa tekstualnog formata odrediti statistiku pojavljivanja pojedinih kombinacija slova i izračunati njihovu vjerojatnost. Nakon navedenog izračuna, funkcija je trebala ispisati sve bigrame, trigrame, kvadgrame i kvintgrame pojavljivanja tih kombinacija slova te uz to i izračun njihove vjerojatnosti.

U nastavku ovog dokumenta detaljno su opisani koraci izrade i većina funkcija programa.

2. RAZRADA PROBLEMA

2.1. Bash skripta

Prije početka pisanja bash skripte, proučio sam alate koji su bili predloženi za korištenje prilikom parsiranja html i xml zapisa. Odlučio sam koristiti wget alat za preuzimanje članaka Wikipedije jer je zadovoljavao potrebe za rješavanje zadanog problema. Instalirao sam wget alat te provjerio njegovu verziju putem terminala u operativnom sustavu Linux. Također, provjerio sam i verzije drugih potrebnih alata kao što su 7z, lynx, perl, tr i tar. Nakon pripreme i provjere alata, započeo sam s pisanjem same skripte. Odlučio sam se na preuzimanje dump verzije članaka s hrvatske Wikipedije kako bi se izbjeglo opterećenje servera Wikipedije i "blacklistanje". Preuzimanje sam izvršio pomoću wget alata. Nakon preuzimanja, koje je zahtijevalo dulji vremenski period zbog količine podataka, raspakirao sam preuzeti sadržaj. Nakon toga mogao sam krenuti s parsiranjem sadržaja te sam tekst iz html datoteka spojio u jednu tekstualnu datoteku. Također, prilikom pisanja u tekstualnu datoteku, sva slova pretvorio sam u mala i očistio datoteku od nepotrebnih znakova.

```
#!/usr/bin/env/ bash

# korišteni alati:
# wget --version
# 7z --version
# lynx --version
# perl --version
# tr --version
# tr --version
# tar --version

# preuzimanje dumpa kako bi se izbjeglo preoptecenje servera i blaclistanje
echo 'Downloading hr.wiki dump...'
wget https://dumps.wikimedia.org/other/static_html_dumps/current/hr/wikipedia-hr-html.tar.7z

# extract preuzetog dumpa
echo 'Extracting hr.wiki dump...'
mkdir hr_wiki
7z x -so wikipedia-hr-html.tar.7z | tar xf - -C ./hr_wiki
```

Slika 2.1: Primjer koda za preuzimanje sadržaja s Wikipedije unutar bash skripte

Na slici 2.1 vidljiv je početak koda unutar bash skripte. Prva linija #!/usr/bin/env/ bash omogućuje fleksibilnost pokretanja skripte i na drugim operativnim sustavima s različitim lokacijama path-a. Pomoću komentara naveden je popis alata koji su korišteni unutar bash skripte. Korištenje echo funkcije omogućuje ispis poruke na sistemskoj konzoli. Uporaba wget komande s URL linkom omogućuje preuzimanje sadržaja dump-a hrvatske Wikipedije. Prilikom pokretanja wget alata i početka preuzimanja, wget prikazuje loading bar koji označava postotak skinutog sadržaja unutar sistemske konzole. Također, vidljivi su ime datoteke koja se preuzima, njena veličina i brzina preuzimanja. Nakon što se preuzeo željeni sadržaj, pomoću komande mkdir stvoren je direktorij hr_wiki unutar kojeg će biti spremljen raspakiran sadržaj preuzetog sadržaja s Wikipedije. Sadržaj se raspakirao pomoću alata 7z i tar pomoću naredbe spojene znakom | (engl. pipeline) 7z x -so wikipedia-hr-html.tar.7z | tar xf - -C ./hr_wiki .

```
FNAME="combined.txt"
# parsiranje i spajanje teksta iz html datoteka u jednu datoteku
# konverzija slova u mala slova
shopt -s globstar
for page in **/*.html; do
      echo "Parsing: ${page}"
      lynx -dump -nolist ${page} | tr '[:upper:]' '[:lower:]' >> ${FNAME}
done
echo 'Removing chars different from [a-z]...'
# ascii a-z znakove - u jednom redu
perl -pi -e 's/[^a-z]+//g' ${FNAME}
# uklanjanje svih rijeci koje sadrze slova koja nisu dio hrvatske abecede
sed -i 's/[^ ]*x[^ ]*//ig' ${FNAME}
sed -i 's/[^ ]*y[^ ]*//ig' ${FNAME}
sed -i 's/[^ ]*w[^ ]*//ig' ${FNAME}
sed -i 's/[^ ]*q[^ ]*//ig' ${FNAME}
Ln 2, Col 1
                                                                    100%
                                                                               Unix (LF)
                                                                                                    UTF-8
```

Slika 2.2: Prikaz ostatka koda unutar bash skripte

Pomoću varijable FNAME, postavlja se ime datoteke u koju će se spremati obrađeni tekst. U ovom slučaju ime datoteke je combined.txt. Komanda *shopt -s globstar* služi za aktiviranje opcije globstar koja omogućuje korištenje zamjenskih znakova za kasnije pretraživanje svih naziva datoteka i direktorija pomoću uzorka **. Zatim pomoću for petlje za svaki html dokument radimo parsiranje i spajanje svih tekstova u jednu tekstualnu datoteku. Komanda *lynx -dump -nolist* \${page} | tr '[:upper:]' '[:lower:]' >> \${FNAME}\$ služi za parsiranje html dokumenta bez html oznaka, a komanda tr istovremeno pretvara sva velika slova u mala te se sve zapisuje u jednu tekstualnu datoteku combined.txt. Nakon toga komandom perl -pi -e 's/[^a-z]+/ /g' \${FNAME}\$ omogućuje uklanjanje svih znakova koji nisu dio standardne abecede uz pomoć opcije substitute s. Opcija g omogućuje označavanje svih stringova koji sadrže znakove koji su različiti od znakova abecede. Opcija -pi komande perl omogućuje stvaranje petlje za ispisivanje preuređene linije u tekstualnu datoteku bez stvaranja kopija originala, dok opcija -e daje mogućnost da se perl pozove samo jednom unutar programa. Posljednje četiri komande služe za uklanjanje svih riječi koje u sebi sadrže znakove koji nisu dio hrvatske abecede, kao npr. x, y, w, q.

Komanda sed -i 's/[^]*x[^]*/[ig' \${FNAME} uklanja sve riječi koje sadrže slovo x na početku, u sredini ili na kraju riječi te se zbog opcije ig odnosi i na sve sljedeće znakovne nizove, a ne samo na prvi. Ostale komande funkcioniraju na isti način.

2.2. Funkcija u C programskom jeziku

Nakon što sam završio s pisanjem bash skripte, krenuo sam rješavati glavni dio zadatka. Kao razvojnu okolinu za pisanje koda unutar C programskog jezika odabrao sam softversku aplikaciju Sublime. Sublime je razvojna okolina koju sam upoznao prilikom pohađanja kolegija Programiranje I i II. Prije samog pisanja koda, razmišljao sam o problemu i mogućnostima njegovog rješavanja. Nakon što sam razradio način na koji mogu riješiti problem, započeo sam s njegovom implementacijom unutar C programskog jezika.

Kao najvažnije dijelove koda, izdvojio bih određene funkcije. Funkcija čitanja iz datoteke bila je potrebna kako bih unutar buffera zapisao sve ono što se u tekstualnoj datoteci nalazi te kako bismo s istim tim podacima mogli nastaviti raditi. Unutar te funkcije, alocirana je memorija za buffer te su korištene brojne funkcije vezane uz datoteku, kao što su otvaranje, čitanje i zatvaranje datoteke. Funkcije za ispih pojedinih n-grama bile su od izuzetne važnosti za ispih svih kombinacija slova i njihovih vjerojatnosti. Također, jedna od najvažnijih funkcija je i ona koja se koristila za brojanje ponavljanja određenih kombinacija slova te računanja njihove vjerojatnosti. Unutar te funkcije, korištene su brojne naredbe za alociranje memorije prilikom računanja broja n-grama, strukture za upis dobivenih rezultata, funkcije za ispis te isto tako oslobađanje te iste memorije nakon ispisa.

Kako bih olakšao pisanje koda, koristio sam strukture bigrama, trigrama, kvadgrama i kvintgrama gdje sam zapisao sve njihove moguće permutacije. Također, definirao sam i određene konstante za dužinu pojedinih n-grama kako ih ne bih morao unositi ručno. U glavnom programu definirao pokazivač sam na datoteku pročitanu pomoću funkcije pozvao funkciju "print_bigram_to_quintgram(hr_wiki)" koja je ispisala sve kombinacije bigrama, trigrama, kvadgrama i kvintgrama te vjerojatnosti njihove pojave. Također, nakon završetka izvođenja funkcije, oslobodio sam memoriju. Prilikom pisanja koda, uključene su i knjižice koje su bile neophodne za njegovo izvođenje.

U nastavku su opisane sve pojedinosti određenih funkcija i ostale komponente koje su korištene prilikom stvaranja programa.

2.2.1 Programske knjižice i definiranje simboličkih konstanti

Na slici 2.5 naveden je početak koda unutar datoteke main.c . Prve četiri linije odnose se na unose programskih knjižica neophodnih za izvršavanje cjelokupnog programa. Nakon toga se pomoću #define definiraju određene simboličke konstante za lakše razumijevanje koda i snalaženje unutar koda.

```
#include <stdio.h>
#include <stdib.h>
#include <string.h>
#include <ctype.h>

#define FNAME "combined.txt"

#define BIGRAM_LEN 2
#define TRIGRAM_LEN 3
#define QUADGRAM_LEN 4
#define QUINTGRAM_LEN 5
```

Slika 2.5: Programske knjižice i definiranje simboličkih konstanti

2.2.2 Main funkcija

Na slici 2.4 prikazan je kod unutar glavne main funkcije programa. U prvoj liniji main funkcije se deklarira i inicijalizira pokazivač na polje znakova koji se spremaju u memoriju prilikom čitanja iz tekstualne datoteke uz pomoću funkcije $read\_file(FNAME)$. Ispod deklaracije pokazivača, poziva se najvažnija funkcija print_bigram_to_quintgram(hr_wiki) koja će biti objašnjena u nastavku ovog dokumenta. Nakon uspješnog izvršavanja navedene funkcije, oslobađa se memorija zauzeta znakovima iz tekstualne datoteke s komandom $free(hr\_wiki)$. Komanda return $EXIT\_SUCCESS$ označava uspješan završetak cijelog programa.

```
int main()
{
    char *hr_wiki = read_file(FNAME);
    print_bigram_to_quintgram(hr_wiki);
    free(hr_wiki);
    return EXIT_SUCCESS;
}
```

Slika 1.4: Prikaz main funkcije unutar programa

2.2.3 Definiranje struktura

Na slici 2.6 prikazano je definiranje struktura potrebnih za izradu programa. Definiraju se strukture za bigrame, trigrame, kvadgrame i kvintgrame. Svaka struktura n-grama sadrži polje veličine n za spremanje svih mogućih permutacija te jednu varijablu za spremanje broja n-grama. Na slici su prikazane strukture za bigram i trigram. Na isti način izrađene su i strukture za kvadgrame i kvintgrame.

```
struct bigram {
    /*"2D" polje za bigrame*/
    unsigned long long (*perms)[ALPHABET_LEN];
    /* broj bigrama*/
    unsigned long long n;
};

struct trigram {
    /*"3D" polje za trigrame*/
    unsigned long long (*perms)[ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN];
    unsigned long long n;
};
```

Slika 2.6: Definiranje struktura n-grama

2.2.4 Funkcija za čitanje iz datoteke

Na slici 2.7 prikazana je funkcija za čitanje sadržaja iz tekstualne datoteke. Ovo je jedna od najvažnijih funkcija unutar cijelog programa. Potpis funkcije je *char* read_file(char *filename)*. Funkcija vraća pokazivač na polje znakova u main funkciju gdje je i pozvana, dok kao argument prima ime datoteke koje je deklarirano pomoću makroa. Unutar funkcije se deklarira pokazivač buffer tipa char i postavlja se na NULL vrijednost. Buffer će služiti kao spremnik za spremanje znakova pročitanih iz tekstualne datoteke. Deklariraju se varijable string_size i read_size za unos veličina znakovnih nizova. Potrebno je deklarirati i pokazivač na otvorenu datoteku *handler. Pomoću *handlera otvaramo željenu datoteku, u ovom slučaju combined.txt , za čitanje pomoću naredbe *fopen(filename, "r")*. Unutar if petlje, koja se izvršava dok se ne dođe do kraja datoteke, zapisuju se znakovi iz datoteke u buffer.

Funkcija fseek(handler, 0, SEEK_END) postavlja pokazivač na otvorenu datoteku na kraj datoteke. Unutar varijable string_size zapisuje se trenutni položaj unutar datoteke, odnosno broj znakova do kraja datoteke. To je implementirano pomoću string_size = ftell(handler). Pomoću funkcije rewind(handler) vraćamo pokazivač na početak datoteke. Pomoću funkcije malloc alocira se memorija unutar buffera potrebna za unos svih znakova iz datoteke. Funkcija fread(buffer, sizeof(char), string_size, handler) čita iz datoteke na koju pokazuje handler, odnosno iz combined.txt, i smješta znakove u polje na koje pokazuje buffer. Također, funkcija vraća i broj pročitanih objekata te ih sprema u varijablu read_size. Na kraj buffera postavlja se null terminator. Ako je broj znakova (string_size) iz datoteke različit od broja pročitanih znakova (read_size), došlo je do greške prilikom čitanja iz datoteke te se oslobađa memorija na koju pokazuje buffer i buffer se postavlja na NULL vrijednost. Po završetku if uvjeta, datoteka se zatvara pomoću funkcije fclose(handler) koja kao argument prima pokazivač na datoteku. Na samom kraju, vraća se vrijednost buffera s naredbom return buffer u main funkciju od kuda je funkcija i pozvana.

```
* funkcija za citanje iz datoteke
*/
char* read_file(char *filename)
   char *buffer = NULL;
   unsigned long long string_size, read_size;
   FILE *handler = fopen(filename, "r");
   if (handler) {
       fseek(handler, 0, SEEK_END);
       string size = ftell(handler);
       rewind(handler);
       buffer = (char*) malloc(sizeof(char) * (string size + 1) );
       read size = fread(buffer, sizeof(char), string size, handler);
       buffer[string_size] = '\0';
       if (string size != read size) {
           free(buffer);
           buffer = NULL:
       fclose(handler);
    return buffer;
}
```

Slika 2.7: Funkcija za čitanje iz datoteke

2.2.5 Funkcija za ispis n-grama

U nastavku, na slici 2.8 je prikazana funkcija za ispis bigrama i trigrama. Funkcije za ispis kvadgrama i kvintgrama funkcioniraju na sličan način. U nastavku je objašnjena funkcija za ispis bigrama. Potpis funkcije za ispis bigrama je *void print_bigram(struct bigram bi)*. Funkcija je tipa void te ne vraća vrijednost, a kao argument prima strukturu bigram, definiranu ranije u kodu. Sama uloga funkcije je ispis bigrama. Na početku funkcije ispisuje se "BIGRAM:" pomoću naredbe *puts("BIGRAM:")*. Uz pomoć ugniježđene for petlje, ispisuju se sve permutacije bigrama. Vanjska petlja služi za zapisivanje prvog znaka bigrama, dok se unutarnja petlja koristi za zapis drugog znaka bigrama. Unutar unutarnje petlje poziva se funkcija *printf("%c%c: %.4f ", i+'a', j+'a', bi.perms[i][j] / (double)bi.n)* koja ispisuje određeni bigram tako što se varijabla *i* i *j* inkrementira slovom 'a' da bi se dobila ASCII vrijednost i decimalni broj zaokružen na četiri decimale koji predstavlja vjerojatnost pojave tog bigrama. Navedeni izraz u printf funkciji *bi.perms[i][j] / (double)bi.n* računa vjerojatnost. Pomoću naredbe *putchar('\n')*, ispisuje se novi red nakon završetka unutarnje for petlje. Petlje se izvršavaju sve dok je kontrolna varijabla manja od veličine simboličke konstante ALPHABET LEN koja označava broj slova između 'a' i 'z'.

Ispisi ostalih n-grama funkcioniraju na sličan način, no kod svakog višeg n-grama dodaje se jedna dodatna unutarnja petlja.

```
void print bigram(struct bigram bi)
    puts("BIGRAM:");
    for (size_t i = 0; i < ALPHABET_LEN; i++) {</pre>
        for (size t j = 0; j < ALPHABET LEN; j++)
            printf("%c%c: %.4f ", i+'a', j+'a', bi.perms[i][j] / (double)bi.n);
        putchar('\n');
    }
}
void print trigram(struct trigram tri)
    puts("TRIGRAM:");
    for (size t i = 0; i < ALPHABET LEN; i++) {
        for (size_t j = 0; j < ALPHABET_LEN; j++) {
            for (size t k = 0; k < ALPHABET LEN; k++)
                printf("%c%c%c: %.4f ", i+'a', j+'a', k+'a', tri.perms[i][j][k] /
            putchar('\n');
        putchar('\n');
    }
}
```

Slika 2.8: Ispis n-grama

2.2.6 Funkcija print_bigram_to_quintgram

Na slici 2.9 vidljiv je prvi dio funkcije print_bigram_to_quintgram. Funkcija ima potpis *void print_bigram_to_quintgram(char *buf)*. Funkcija ne vraća podatak jer je tipa void, a kao argument prima pokazivač na polje znakova, u ovom slučaju na zapis iz pročitane datoteke. Funkcija se poziva unutar main funkcije. U prvom dijelu funkcije alocira se memorija za svaki pojedini n-gram spremljen u obliku strukture. Primjer alokacije objašnjen je na primjeru bigrama, dok je za sve ostale n-grame objašnjenje slično.

Unutar varijable bi_sz sprema se veličina memorije zauzeta od svih mogućih permutacija bigrama pomoću naredbe sizeof(unsigned long long[ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN]). Nakon toga se za varijablu bi.perms alocira memorija s naredbom malloc(bi_sz) koja kao argument prima prethodno zadanu veličinu memorije broja svih mogućih permutacija bigrama. Nakon toga se prethodno zauzeta memorija postavlja na 0 pomoću komande memset(bi.perms, 0, bi_sz).

Prethodno navedeno vrijedi i za ostale n-grame, samo se svaki viši n-gram razlikuje u jednoj dodatnoj dimenziji polja.

```
* racunanje broja kombinacija i ispis
void print_bigram_to_quintgram(char *buf)
            struct bigram bi = {}:
             /* alociranje memorije */
            unsigned long long bi_sz = sizeof(unsigned long long[ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN]);
            bi.perms = malloc(bi sz);
            memset(bi.perms, 0, bi_sz);
            struct trigram tri = {}:
           unsigned long long tri_sz = sizeof(unsigned long long[ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN]];
            tri.perms = malloc(tri sz);
            memset(tri.perms, 0, tri sz);
            struct quadgram quad = {};
            unsigned long long quad_sz = sizeof(unsigned long long[ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN]];
            quad.perms = malloc(quad_sz);
            memset(quad.perms, 0, quad_sz);
            struct quintgram quint = {}:
            unsigned long long quint_sz = sizeof(unsigned long long[ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][ALPHABET_LEN][AL
            quint.perms = malloc(quint_sz);
            memset(quint.perms, 0, quint_sz);
            unsigned long long buflen = strlen(buf);
```

Slika 2.9: Alociranje memorije n-grama unutar funkcije

Na slici 2.10 vidljiv je dio funkcije za brojanje broja svih permutacija n-grama koje se pojavljuju unutar tekstualne datoteke combined.txt. Deklarirana je varijabla buflen i inicijalizirana je na duljinu danog znakovnog niza. To je učinjeno pomoću naredbe *strlen(buf)* koja kao argument prima pokazivač na znakovni niz, a vraća dužinu istog tog znakovnog niza.

Zadana je for petlja koja se izvodi sve dok je varijabla *i* manja od varijable buflen, odnosno dok se ne dođe do kraja znakovnog niza. Unutar for petlje stoje četiri if uvjetne naredbe za svaki ngram posebno. Svaka if uvjetna naredba služi za izračun broja određene permutacije određenog ngrama.

U primjeru će biti objašnjen if uvjet za izračun broja određenog bigrama. If uvjet za izračun bigrama je napisan u ovom obliku $if (i + BIGRAM\_LEN - 1 < buflen && islower(buf[i]) && islower(buf[i+1]))$. Prvi if uvjet provjerava je li veličina zadana ovim izrazom $(i + BIGRAM\_LEN - 1)$ manja od veličine znakovnog niza, odnosno od varijable buflen. U slučaju da veličina nije manja, program ne ulazi u if naredbu, što znači da je došao do kraja znakovnog niza i da ne može više pročitati niti jedan bigram. Kao napomenu treba navesti da se u izrazu oduzima jedinica zbog null terminatora, varijabla i se koristi za šetnju kroz znakovni niz, dok se BIGRAM_LEN koristi za određivanje veličine n-grama, u ovom slučaju bigrama (2). Ostala dva uvjeta unutar if naredbe provjeravaju jesu li znakovi na pozicijama buf[i] i buf[i+1] mala slova. Sva tri uvjeta moraju biti ispunjena kako bi program ušao u if naredbu, u protivnom se ispunjava uvjetna naredba else i program nastavlja s izvođenjem. Ako su if uvjeti ispunjeni, inkrementira se određena permutacija bigrama i povećava se ukupan broj bigrama unutar strukture bigram. Struktura bigrama je deklarirana i njena je memorija alocirana u prethodnom koraku.

Sličan opis se odnosi i na izračun ostalih n-grama.

```
unsigned long long buflen = strlen(buf);
for (unsigned long long i = 0; i < buflen; i++) {
    if (i + BIGRAM_LEN - 1 < buflen
    && islower(buf[i]) && islower(buf[i+1])) {
    bi.perms[buf[i]-'a'][buf[i+1]-'a']++;</pre>
    else
         continue;
    if (i + TRIGRAM LEN - 1 < buflen
         && islower(buf[i+2])) {
         tri.perms[buf[i]-'a'][buf[i+1]-'a'][buf[i+2]-'a']++;
         continue:
    if (i + QUADGRAM_LEN - 1 < buflen
         && islower(buf[i+3])) {
         quad.perms[buf[i]-'a'][buf[i+1]-'a'][buf[i+2]-'a'][buf[i+3]-'a']++;
    else
         continue;
    if (i + QUINTGRAM_LEN - 1 < buflen
         && islower(buf[i+4])) {
         quint.perms[buf[i]-'a'][buf[i+1]-'a'][buf[i+2]-'a'][buf[i+3]-'a'][buf[i+4]-'a']++;
```

Slika 2.10: Računanje broja n-grama unutar funkcije

Na slici 2.11 prikazan je kraj funkcije *print_bigram_to_quintgram*. Na kraju se pozivaju prethodno objašnjene funkcije za ispis pojedinih n-grama koje kao argument primaju strukturu za određeni n-gram. Nakon ispisa svih bigrama, trigrama, kvadgrama i kvintgrama, oslobađa se memorija. Memorija se oslobađa s naredbom *free(bi.perms)* koja prima pokazivač na alociranu memoriju za permutacije unutar strukture.

```
print_bigram(bi);
print_trigram(tri);
print_quadgram(quad);
print_quintgram(quint);

/* oslobadjanje memorije */
free(bi.perms);
free(tri.perms);
free(quad.perms);
free(quad.perms);
free(quint.perms);
}
```

Slika 2.11: Ispisivanje n-grama i oslobađanje memorije na kraju funkcije

2.3. Pokretanje programa

Prije pokretanja bash skripte potrebno je provjeriti verzije korištenih alata navedenih na početku skripte.

Pokretanje skripte s naredbom u terminalu: bash get_hr_wiki_data.sh.

Prije samog pokretanja C programa, potrebno ga je buildati s naredbom: gcc main.c.

U slučaju da se program ne builda s prethodnom naredbom, potrebno je instalirati gdb te buildati s naredbom: *gcc -ggdb main.c.* Nakon toga unesti naredbu: *gdb ./a.out* i onda naredbu *run* unutar debuggera.

Može se koristiti dodatno naredba za ispis standardnog izlaza u datoteku: ./a.out > rez.txt.

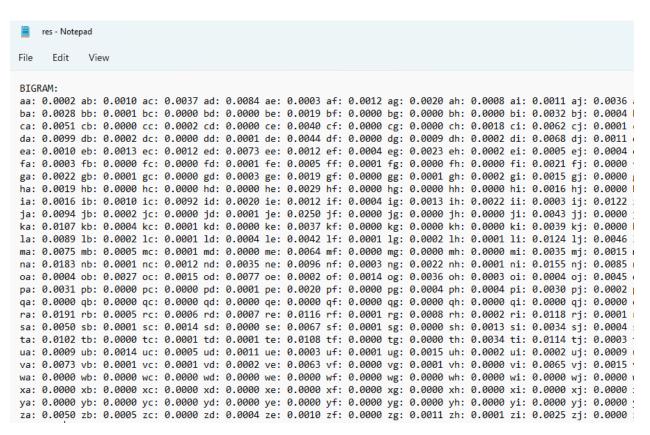
2.4. Rezultati programa

Kao rezultat programa, dobiva se ispis svih permutacija bigrama, trigrama, kvadgrama i kvintgrama i broj njihove vjerojatnosti pojavljivana unutar tekstualne datoteke combined.txt koja je nastala parsiranjem i modificiranjem članaka s hrvatske Wikipedije unutar bash skripte.

Zbog boljeg prikaza rezultata, rezultati su ispisani u tekstualnu datoteku rez.txt pomoću naredbe unutar konzole za ispis standardnog izlaza u vanjsku datoteku: ./a.out > rez.txt.

Na slikama 2.12, 2.13, 2.14, 2.15 vidljiv je dio ispisa rezultata nekih bigrama, trigrama, kvadgrama i kvintgrama s njihovim vjerojatnostima pojavljivanja.

U tekstu je pronađeno ukupno 484 različitih bigrama.

Slika 2.12: Ispis bigrama i njihovih vjerojatnosti

U tekstu je pronađeno ukupno 9929 različitih trigrama.

```
aaa: 0.0000 aab: 0.0000 aac: 0.0000 aad: 0.0000 aae: 0.0000 aaf: 0.0000 aag: 0.0000 aah: 0.0000 aai: 0.0000
aba: 0.0001 abb: 0.0000 abc: 0.0000 abd: 0.0000 abe: 0.0001 abf: 0.0000 abg: 0.0000 abh: 0.0000 abi: 0.0002
aca: 0.0002 acb: 0.0000 acc: 0.0001 acd: 0.0000 ace: 0.0001 acf: 0.0000 acg: 0.0000 ach: 0.0001 aci: 0.0032
ada: 0.0017 adb: 0.0000 adc: 0.0000 add: 0.0000 ade: 0.0004 adf: 0.0000 adg: 0.0000 adh: 0.0000 adi: 0.0007
aea: 0.0000 aeb: 0.0000 aec: 0.0000 aed: 0.0000 aee: 0.0000 aef: 0.0000 aeg: 0.0000 aeh: 0.0000 aei: 0.0001
afa: 0.0000 afb: 0.0000 afc: 0.0000 afd: 0.0000 afe: 0.0000 aff: 0.0000 afg: 0.0000 afh: 0.0000 afi: 0.0011
aga: 0.0002 agb: 0.0000 agc: 0.0000 agd: 0.0000 age: 0.0010 agf: 0.0000 agg: 0.0000 agh: 0.0000 agi: 0.0001
aha: 0.0005 ahb: 0.0000 ahc: 0.0000 ahd: 0.0000 ahe: 0.0001 ahf: 0.0000 ahg: 0.0000 ahh: 0.0000 ahi: 0.0000
aia: 0.0000 aib: 0.0000 aic: 0.0000 aid: 0.0000 aie: 0.0000 aif: 0.0000 aig: 0.0000 aih: 0.0000 aii: 0.0000
aja: 0.0004 ajb: 0.0001 ajc: 0.0000 ajd: 0.0000 aje: 0.0007 ajf: 0.0000 ajg: 0.0000 ajh: 0.0000 aji: 0.0008
aka: 0.0006 akb: 0.0000 akc: 0.0001 akd: 0.0000 ake: 0.0003 akf: 0.0000 akg: 0.0000 akh: 0.0000 aki: 0.0001
ala: 0.0014 alb: 0.0002 alc: 0.0000 ald: 0.0001 ale: 0.0008 alf: 0.0000 alg: 0.0000 alh: 0.0002 ali: 0.0022
ama: 0.0010 amb: 0.0001 amc: 0.0000 amd: 0.0000 ame: 0.0007 amf: 0.0000 amg: 0.0000 amh: 0.0000 ami: 0.0003
ana: 0.0026 anb: 0.0000 anc: 0.0007 and: 0.0019 ane: 0.0004 anf: 0.0000 ang: 0.0002 anh: 0.0000 ani: 0.0044
aoa: 0.0000 aob: 0.0000 aoc: 0.0000 aod: 0.0000 aoe: 0.0000 aof: 0.0000 aog: 0.0000 aoh: 0.0000 aoi: 0.0000
apa: 0.0004 apb: 0.0000 apc: 0.0000 apd: 0.0000 ape: 0.0001 apf: 0.0000 apg: 0.0000 aph: 0.0001 api: 0.0004
aqa: 0.0000 aqb: 0.0000 aqc: 0.0000 aqd: 0.0000 aqe: 0.0000 aqf: 0.0000 aqg: 0.0000 aqh: 0.0000 aqi: 0.0000
ara: 0.0013 arb: 0.0001 arc: 0.0002 ard: 0.0004 are: 0.0006 arf: 0.0000 arg: 0.0001 arh: 0.0001 ari: 0.0013
asa: 0.0007 asb: 0.0000 asc: 0.0000 asd: 0.0000 ase: 0.0004 asf: 0.0000 asg: 0.0000 ash: 0.0002 asi: 0.0002
ata: 0.0009 atb: 0.0000 atc: 0.0001 atd: 0.0000 ate: 0.0022 atf: 0.0000 atg: 0.0000 ath: 0.0001 ati: 0.0044
aua: 0.0000 aub: 0.0000 auc: 0.0000 aud: 0.0001 aue: 0.0000 auf: 0.0000 aug: 0.0001 auh: 0.0000 aui: 0.0000
ava: 0.0016 avb: 0.0000 avc: 0.0000 avd: 0.0000 ave: 0.0007 avf: 0.0000 avg: 0.0000 avh: 0.0000 avi: 0.0014
awa: 0.0000 awb: 0.0000 awc: 0.0000 awd: 0.0000 awe: 0.0000 awf: 0.0000 awg: 0.0000 awh: 0.0000 awi: 0.0000
axa: 0.0000 axb: 0.0000 axc: 0.0000 axd: 0.0000 axe: 0.0000 axf: 0.0000 axg: 0.0000 axh: 0.0000 axi: 0.0000
aya: 0.0000 ayb: 0.0000 ayc: 0.0000 ayd: 0.0000 aye: 0.0000 ayf: 0.0000 ayg: 0.0000 ayh: 0.0000 ayi: 0.0000
aza: 0.0004 azb: 0.0002 azc: 0.0000 azd: 0.0001 aze: 0.0001 azf: 0.0000 azg: 0.0012 azh: 0.0000 azi: 0.0009
baa: 0.0000 bab: 0.0000 bac: 0.0002 bad: 0.0000 bae: 0.0000 baf: 0.0000 bag: 0.0000 bah: 0.0004 bai: 0.0000
bba: 0.0000 bbb: 0.0000 bbc: 0.0000 bbd: 0.0000 bbe: 0.0000 bbf: 0.0000 bbg: 0.0000 bbh: 0.0000 bbi: 0.0000
bca: 0.0000 bcb: 0.0000 bcc: 0.0000 bcd: 0.0000 bce: 0.0000 bcf: 0.0000 bcg: 0.0000 bch: 0.0000 bci: 0.0000
bda: 0.0000 bdb: 0.0000 bdc: 0.0000 bdd: 0.0000 bde: 0.0000 bdf: 0.0000 bdg: 0.0000 bdh: 0.0000 bdi: 0.0000
bea: 0.0001 beb: 0.0000 bec: 0.0001 bed: 0.0000 bee: 0.0001 bef: 0.0000 beg: 0.0000 beh: 0.0000 bei: 0.0000
bfa: 0.0000 bfb: 0.0000 bfc: 0.0000 bfd: 0.0000 bfe: 0.0000 bff: 0.0000 bfg: 0.0000 bfh: 0.0000 bfi: 0.0000
```

Slika 2.13: Ispis trigrama i njihovih vjerojatnosti

U tekstu je pronađeno ukupno 90415 različitih kvadgrama.

```
OUADGRAM:
aaaa: 0.00001389 aaab: 0.00000002 aaac: 0.00000000 aaad: 0.00000001 aaae: 0.00000000 aaaf: 0.00000109 aaag: 0.00000001
aaba: 0.00000045 aabb: 0.00000002 aabc: 0.00000002 aabd: 0.00000001 aabe: 0.00000039 aabf: 0.00000000 aabg: 0.00000000
aaca: 0.00000025 aacb: 0.00000000 aacc: 0.00000003 aacd: 0.000000000 aace: 0.00000008 aacf: 0.00000001 aacg: 0.00000000
aada: 0.00000029 aadb: 0.00000000 aadc: 0.00000000 aadd: 0.00000000 aade: 0.000000051 aadf: 0.00000000 aadg: 0.000000000
aaea: 0.00000000 aaeb: 0.00000000 aaec: 0.00000001 aaed: 0.00000000 aaee: 0.00000003 aaef: 0.00000000 aaeg: 0.00000000
aafa: 0.00000038 aafb: 0.00000003 aafc: 0.00000000 aafd: 0.00000000 aafe: 0.00000001 aaff: 0.00000035 aafg: 0.00000000
aaga: 0.00000033 aagb: 0.00000000 aagc: 0.00000000 aagd: 0.000000002 aage: 0.000000089 aagf: 0.000000000 aagg: 0.000000001
aaha: 0.00000007 aahb: 0.00000006 aahc: 0.00000001 aahd: 0.00000034 aahe: 0.00000007 aahf: 0.00000000 aahg: 0.00000000
aaia: 0.00000000 aaib: 0.00000000 aaic: 0.00000000 aaid: 0.00000000 aaie: 0.00000000 aaif: 0.00000000 aaig: 0.00000000
aaja: 0.00000010 aajb: 0.00000000 aajc: 0.00000000 aajd: 0.00000001 aaje: 0.00000002 aajf: 0.00000000 aajg: 0.00000000
aaka: 0.00000016 aakb: 0.00000001 aakc: 0.00000001 aakd: 0.00000000 aake: 0.000000031 aakf: 0.00000000 aakg: 0.00000000
aala: 0.00000097 aalb: 0.00000078 aalc: 0.00000001 aald: 0.00000007 aale: 0.00000049 aalf: 0.00000010 aalg: 0.00000003
aama: 0.00000029 aamb: 0.00000001 aamc: 0.00000000 aamd: 0.00000001 aame: 0.00000008 aamf: 0.00000000 aamg: 0.00000000
aana: 0.00000088 aanb: 0.00000002 aanc: 0.00000022 aand: 0.00000071 aane: 0.00000032 aanf: 0.00000000 aang: 0.00000024
aaoa: 0.00000001 aaob: 0.00000000 aaoc: 0.00000000 aaod: 0.00000000 aaoe: 0.00000000 aaof: 0.00000000 aaog: 0.00000000
aapa: 0.00000006 aapb: 0.00000000 aapc: 0.000000002 aapd: 0.00000007 aape: 0.00000005 aapf: 0.00000000 aapg: 0.00000000
aaqa: 0.00000000 aaqb: 0.00000000 aaqc: 0.00000000 aaqd: 0.00000000 aaqe: 0.00000000 aaqf: 0.00000000 aaqg: 0.00000000
aara: 0.00000218 aarb: 0.00000030 aarc: 0.00000022 aard: 0.00000326 aare: 0.00000167 aarf: 0.00000000 aarg: 0.00000088
aasa: 0.00000023 aasb: 0.00000003 aasc: 0.000000011 aasd: 0.00000001 aase: 0.00000108 aasf: 0.00000000 aasg: 0.000000002
aata: 0.00000027 aatb: 0.00000004 aatc: 0.00000003 aatd: 0.00000001 aate: 0.000000055 aatf: 0.00000000 aatg: 0.00000002
aaua: 0.00000000 aaub: 0.00000000 aauc: 0.00000001 aaud: 0.00000002 aaue: 0.00000000 aauf: 0.00000000 aaug: 0.000000002
aava: 0.00000013 aavb: 0.00000000 aavc: 0.00000000 aavd: 0.00000000 aave: 0.00000100 aavf: 0.00000000 aavg: 0.00000000
aawa: 0.00000000 aawb: 0.00000000 aawc: 0.00000000 aawd: 0.00000000 aawe: 0.00000000 aawf: 0.00000000 aawg: 0.00000000
aaxa: 0.00000000 aaxb: 0.00000000 aaxc: 0.00000000 aaxd: 0.00000000 aaxe: 0.00000000 aaxf: 0.00000000 aaxg: 0.00000000
aaya: 0.00000000 aayb: 0.00000000 aayc: 0.00000000 aayd: 0.00000000 aaye: 0.00000000 aayf: 0.00000000 aayg: 0.00000000
aaza: 0.00000000 aazb: 0.00000000 aazc: 0.00000000 aazd: 0.00000000 aaze: 0.000000005 aazf: 0.000000000 aazg: 0.000000000
abaa: 0.00000028 abab: 0.00000098 abac: 0.00000707 abad: 0.00000411 abae: 0.00000035 abaf: 0.00000000 abag: 0.000000065
abba: 0.00000483 abbb: 0.00000003 abbc: 0.00000001 abbd: 0.00000001 abbe: 0.00000269 abbf: 0.00000000 abbg: 0.00000000
abca: 0.00000021 abcb: 0.00000005 abcc: 0.000000005 abcd: 0.00000007 abce: 0.00000007 abcf: 0.00000000 abcg: 0.000000002
abda: 0.00000043 abdb: 0.00000000 abdc: 0.00000003 abdd: 0.00000000 abde: 0.00000452 abdf: 0.00000000 abdg: 0.00000000
abea: 0.00000079 abeb: 0.00000061 abec: 0.00004067 abed: 0.000000110 abee: 0.00000061 abef: 0.00000002 abeg: 0.000000032
abfa: 0.00000004 abfb: 0.00000000 abfc: 0.00000000 abfd: 0.00000000 abfe: 0.000000013 abff: 0.00000000 abfg: 0.000000000
abga: 0.00000004 abgb: 0.00000000 abgc: 0.00000000 abgd: 0.00000000 abge: 0.000000071 abgf: 0.00000000 abgg: 0.00000000
abha: 0.00000754 abhb: 0.00000000 abhc: 0.00000006 abhd: 0.00000000 abhe: 0.00000005 abhf: 0.00000000 abhg: 0.00000000
abia: 0.00000472 abib: 0.00000052 abic: 0.00000382 abid: 0.00000209 abie: 0.00000390 abif: 0.00000027 abig: 0.00000066
abja: 0.00000066 abjb: 0.00000000 abjc: 0.00000000 abjd: 0.00000000 abje: 0.000000033 abjf: 0.00000000 abjg: 0.00000000
abka: 0.00000015 abkb: 0.00000000 abkc: 0.00000003 abkd: 0.00000000 abke: 0.00000000 abkf: 0.00000000 abkg: 0.00000000
abla: 0.00001720 ablb: 0.00000000 ablc: 0.00000001 abld: 0.00000000 able: 0.00008251 ablf: 0.00000002 ablg: 0.00000000
abma: 0.00000009 abmb: 0.00000006 abmc: 0.00000000 abmd: 0.00000000 abme: 0.000000011 abmf: 0.00000000 abmg: 0.000000000
abna: 0.00000031 abnb: 0.00000000 abnc: 0.00000000 abnd: 0.00000000 abne: 0.00000019 abnf: 0.00000011 abng: 0.00000000
```

Slika 2.14: Ispis kvadgrama i njihovih vjerojatnosti

U tekstu je pronađeno ukupno 363971 različitih kvintgrama.

```
QUINTGRAM:
aaaaa: 0.00000437 aaaab: 0.00000000 aaaac: 0.00000000 aaaad: 0.00000000 aaaae: 0.00000000 aaaaf: 0.00000000 aaaag: 0.00000000 aaaah:
aaaba: 0.00000001 aaabb: 0.00000000 aaabc: 0.00000000 aaabd: 0.00000000 aaabe: 0.00000000 aaabf: 0.00000000 aaabg: 0.00000000 aaabh:
aaaca: 0.00000000 aaacb: 0.00000000 aaacc: 0.00000000 aaacd: 0.00000000 aaace: 0.00000000 aaacf: 0.00000000 aaacg: 0.00000000 aaach:
aaada: 0.00000000 aaadb: 0.00000000 aaadc: 0.00000000 aaadd: 0.00000000 aaade: 0.00000001 aaadf: 0.00000000 aaadg: 0.00000000 aaadh:
aaaea: 0.00000000 aaaeb: 0.00000000 aaaec: 0.00000000 aaaed: 0.00000000 aaaee: 0.00000000 aaaef: 0.00000000 aaaeg:
                                                                                                               0.00000000 aaaeh:
aaafa: 0.00000000 aaafb: 0.00000000 aaafc: 0.00000000 aaafd: 0.00000000 aaafe: 0.00000000 aaaff: 0.00000000 aaafg:
                                                                                                               0.00000000 aaafh:
aaaga: 0.00000000 aaagb: 0.00000000 aaagc: 0.00000000 aaagd: 0.00000000 aaage: 0.00000000 aaagf: 0.00000000 aaagg: 0.00000000
aaaha: 0.00000000 aaahb: 0.00000000 aaahc: 0.00000000 aaahd: 0.00000000 aaahe: 0.00000000 aaahf: 0.00000000 aaahg:
                                                                                                               0.00000000 aaahh:
aaaia: 0.00000000 aaaib: 0.00000000 aaaic: 0.00000000 aaaid: 0.00000000 aaaie: 0.00000000 aaaif: 0.00000000 aaaig: 0.00000000 aaaih:
aaaja: 0.00000000 aaajb: 0.00000000 aaajc: 0.00000000 aaajd: 0.00000001 aaaje: 0.00000000 aaajf: 0.00000000 aaajg: 0.00000000 aaajh:
aaaka: 0.00000000 aaakb: 0.00000000 aaakc: 0.00000000 aaakd: 0.00000000 aaake: 0.00000000 aaakf: 0.00000000 aaakh:
aaala: 0.00000005 aaalb: 0.00000000 aaalc: 0.00000000 aaald: 0.00000000 aaale: 0.00000000 aaalf: 0.00000000 aaalh:
aaama: 0.00000000 aaamb: 0.00000000 aaamc: 0.00000000 aaamd: 0.00000000 aaame: 0.00000000 aaamf: 0.00000000 aaamh:
aaana: 0.00000000 aaanb: 0.00000000 aaanc: 0.00000000 aaand: 0.00000000 aaane: 0.00000000 aaanf: 0.00000000 aaanh:
aaaoa: 0.00000000 aaaob: 0.00000000 aaaoc: 0.00000000 aaaod: 0.00000000 aaaoe: 0.00000000 aaaof: 0.00000000 aaaoh:
aaapa: 0.00000000 aaapb: 0.00000000 aaapc: 0.00000000 aaapd: 0.00000000 aaape: 0.00000000 aaapf: 0.00000000 aaapg: 0.00000000 aaaph:
aaaqa: 0.00000000 aaaqb: 0.00000000 aaaqc: 0.00000000 aaaqd: 0.00000000 aaaqe: 0.00000000 aaaqf: 0.00000000 aaaqf:
aaara: 0.00000004 aaarb: 0.00000000 aaarc: 0.00000000 aaard: 0.00000000 aaare: 0.00000003 aaarf: 0.00000000 aaarg: 0.00000007 aaarh:
aaasa: 0.00000000 aaasb: 0.00000000 aaasc: 0.00000000 aaasd: 0.00000000 aaase: 0.00000000 aaasf: 0.00000000 aaasg: 0.00000000 aaash:
aaata: 0.00000000 aaatb: 0.00000000 aaatc: 0.00000000 aaatd: 0.00000000 aaate: 0.00000000 aaatf: 0.00000000 aaath:
aaaua: 0.00000000 aaaub: 0.00000000 aaauc: 0.00000000 aaaud: 0.00000000 aaaue: 0.00000000 aaauf: 0.00000000 aaaug: 0.00000000 aaauh:
aaava: 0.00000001 aaavb: 0.00000000 aaavc: 0.00000000 aaavd: 0.00000000 aaave: 0.00000000 aaavf: 0.00000000 aaavh:
aaawa: 0.00000000 aaawb: 0.00000000 aaawc: 0.00000000 aaawd: 0.00000000 aaawe: 0.00000000 aaawf: 0.00000000 aaawg: 0.00000000 aaawh:
aaaxa: 0.00000000 aaaxb: 0.00000000 aaaxc: 0.00000000 aaaxd: 0.00000000 aaaxe: 0.00000000 aaaxf: 0.00000000 aaaxg: 0.00000000 aaaxh:
aaaya: 0.00000000 aaayb: 0.00000000 aaayc: 0.00000000 aaayd: 0.00000000 aaaye: 0.00000000 aaayf: 0.00000000 aaayg: 0.00000000 aaayh:
aaaza: 0.00000000 aaazb: 0.00000000 aaazc: 0.00000000 aaazd: 0.00000000 aaaze: 0.00000000 aaazf: 0.00000000 aaazb:
aabaa: 0.00000007 aabab: 0.00000017 aabac: 0.00000000 aabad: 0.00000000 aabae: 0.00000000 aabaf: 0.00000000 aabag: 0.00000003 aabah:
aabba: 0.00000000 aabbb: 0.00000000 aabbc: 0.00000001 aabbd: 0.00000000 aabbe: 0.00000000 aabbf: 0.00000000 aabbg: 0.00000000 aabbh
      0.00000000 aabcb: 0.00000000 aabcc: 0.00000000 aabcd: 0.00000000 aabce: 0.00000000 aabcf: 0.00000000 aabcg: 0.00000000 aabch:
      0.00000000 aabdb: 0.00000000 aabdc: 0.00000000 aabdd: 0.00000000 aabde: 0.00000000 aabdf: 0.00000000 aabdf: 0.00000000 aabdf:
      0.00000000 aabeb: 0.00000000 aabec: 0.00000000 aabed: 0.00000000 aabee: 0.00000000 aabef: 0.00000000 aabeg:
      0.00000000 aabfb: 0.00000000 aabfc: 0.00000000 aabfd: 0.00000000 aabfe: 0.00000000 aabfg:
                                                                                                               0.00000000 aabfh:
aabga: 0.00000000 aabgb: 0.00000000 aabgc: 0.00000000 aabgd: 0.00000000 aabge: 0.00000000 aabgf: 0.00000000 aabgg: 0.00000000 aabgh:
aabha: 0.00000000 aabhb: 0.00000000 aabhc: 0.00000000 aabhd: 0.00000000 aabhe: 0.00000000 aabhf: 0.00000000 aabhg:
                                                                                                               0.00000000 aabhh:
aabia: 0.00000000 aabib: 0.00000000 aabic: 0.00000000 aabid: 0.00000000 aabie: 0.00000001 aabif: 0.00000000 aabig: 0.00000000 aabih:
      0.00000000 aabjb: 0.00000000 aabjc: 0.00000000 aabjd: 0.00000000 aabje: 0.00000000 aabjf: 0.00000000 aabjg:
                                                                                                               0.00000000 aabih:
aabka: 0.00000000 aabkb: 0.00000000 aabkc: 0.00000000 aabkd: 0.00000000 aabke: 0.00000000 aabkf: 0.00000000 aabkg: 0.00000000 aabkh
aabla: 0.00000000 aablb: 0.00000000 aablc: 0.00000000 aabld: 0.00000000 aable: 0.00000000 aablf: 0.00000000 aablg: 0.00000000 aablh:
aabma: 0.00000000 aabmb: 0.00000000 aabmc: 0.00000000 aabmd: 0.00000000 aabme: 0.00000000 aabmf: 0.00000000 aabmg: 0.00000000 aabmh
aabna: 0.00000000 aabnb: 0.00000000 aabnc: 0.00000000 aabnd: 0.00000000 aabne: 0.00000000 aabnf: 0.00000000 aabng: 0.00000000 aabnh:
aaboa: 0.00000000 aabob: 0.00000000 aaboc: 0.00000000 aabod: 0.00000000 aaboe: 0.00000000 aabof: 0.00000000 aabog: 0.00000000 aaboh:
aabpa: 0.00000000 aabpb: 0.00000000 aabpc: 0.00000000 aabpd: 0.00000000 aabpe: 0.00000000 aabpf: 0.00000000 aabpg: 0.00000000 aabph:
aabqa: 0.00000000 aabqb: 0.00000000 aabqc: 0.00000000 aabqd: 0.00000000 aabqe: 0.00000000 aabqf: 0.00000000 aabqg: 0.00000000 aabqh:
aabra: 0.00000000 aabrb: 0.00000000 aabrc: 0.00000000 aabrd: 0.00000000 aabre: 0.00000000 aabrf: 0.00000000 aabrb:
aabsa: 0.00000000 aabsb: 0.00000000 aabsc: 0.00000000 aabsc: 0.00000000 aabse: 0.00000000 aabsf: 0.00000000 aabsg: 0.00000000 aabsh:
```

Slika 2.15: Ispis kvintgrama i njihovih vjerojatnosti

3. ZAKLJUČAK

Smatram da je kolegij Izborni projekt bio vrlo interesantan i koristan za unapređivanje moga dosadašnjeg znanja iz kolegija Programiranje II. Problemski zadatak, koji mi je zadao profesor dr.sc. Ivo Ipšić, zahtijevao je dosta logičkog razmišljanja i kontinuiranog rada na samom zadatku. U početku je bilo teško shvatiti samu problematiku zadatka, ali nakon nekoliko pokušaja i neuspjelih implementacija, uspio sam implementirati ispravno rješenje. Prilikom rješavanja zadatka, proširio sam svoje znanje iz područja znakovnih nizova , upravljanja memorijom te sam prvi put koristio alate kao što su wget prilikom pisanja bash skripte. Svidjelo mi se to što je studentu pružena sloboda prilikom rješavanja zadatka te sam siguran da se zadatak mogao riješiti i na mnoge druge načine koje bih u budućnosti želio implementirati.

Unutar tekstualne datoteke combined.txt pronađeno je:

Bigrama: 484
 Trigrama: 9929
 Kvadgrama: 90415
 Kvintgrama: 363971

Veličina tekstualne datoteke combined.txt koja sadrži tekst hrvatske Wikipedije iznosi 282.7 MB i u sebi sadrži ukupno 282728837 znakova.

LITERATURA

- [1] M. Jurak: Programski jezik C, predavanja, ak. g. 2003/04
- [2] https://linuxize.com/post/wget-command-examples/
- [3] https://linux.die.net/man/1/lynx
- [4] https://www.linuxjournal.com/content/globstar-new-bash-globbing-option
- [5] http://redhat-linux4u.blogspot.com/2018/03/sed_24.html
- [6] https://perldoc.perl.org
- [7] https://stackoverflow.com/questions/6302025/perl-flags-pe-pi-p-w-d-i-t